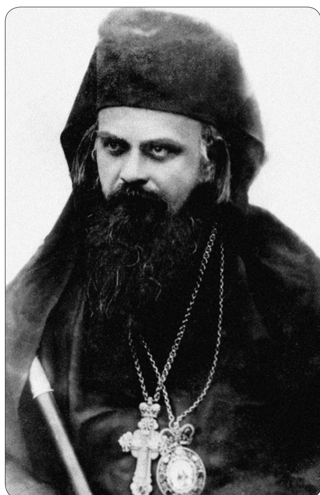
SFÂNTUL NICOLAE VELIMIROVICI
EPISCOPUL OHRIDEI ȘI JICEI

TÂLCUIRE LA TATĂL NOSTRU

PRedANIA

SFÂNTUL NICOLAE VELIMIROVICI

EPISCOPUL OHRIDEI ȘI JICEI

TÂLCUIRE LA

TATĂL NOSTRU

traducere din limba sârbă
Adrian Tănăsescu-Vlas

tipărită cu binecuvântarea
**PREASFINȚITULUI
PĂRINTE GALACTION**
Episcopul Alexandriei şi
Teleormanului

Bucureşti 7516/2008

TATĂL NOSTRU
CARELE EŞTI ÎN CERURI,
SFINȚEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂȚIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ŞI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINȚĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ŞI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ŞI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOŞTRI,
ŞI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEŞTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂȚIA
ŞI PUTEREA ŞI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

TATĂL NOSTRU
CARELE EŞTI ÎN CERURI,
SFINŢEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂŢIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ŞI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINŢĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ŞI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ŞI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOŞTRI,
ŞI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEŞTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂŢIA
ŞI PUTEREA ŞI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

Când norii tună, iar oceanele vuiesc, ele te cheamă: *Domnul nostru!* Când stelele cad şi focul izbucneşte din pământ, ele îţi spun: *Făcătorul nostru!* Când bobocii florilor se deschid şi ciocârliile adună fân uscat ca să le facă puilor cuiburi, ele Îţi cântă: *Stăpânul nostru!* Iar când ridic eu ochii mei spre tronul Tău, Îţi şoptesc Ţie: *Tatăl nostru!*

A fost o vreme, îndelungată, cumplită vreme, când şi oamenii Îţi ziceau şi Te numeau Domn, sau Făcător, sau Stăpân! Aşa a fost, cu adevărat, când omul simţea

că este numai un lucru între lucruri. Dar acum, mulțumită Fiului Tău Unuia-Născut şi Celui mai bun dintre fiii Tăi, am învățat numele Tău cel adevărat. Drept aceea şi eu îndrăznesc să Te chem împreună cu Hristos: *Tată!*

Dacă Te numesc *Domn,* cu frică mă plec înaintea Ta ca un rob în gloata robilor.

Dacă Te numesc *Făcător,* mă despart de Tine la fel cum se desparte noaptea de zi sau frunza de pomul său.

Dacă Te privesc şi zic *Stăpân,* sânt ca o piatră între pietre şi ca o cămilă între cămile.

Dar dacă deschid buzele mele şi şoptesc *Tată,* dragostea ia locul fricii, pământul priveşte înălțat mai aproape de cer, şi merg alături de Tine ca alături de un prieten în grădina acestei lumi, împărtăşind slava şi pătimirea şi puterea Ta.

Tatăl nostru! Tu eşti Tatăl nostru, al tuturor: Te-aş micşora pe Tine şi m-aş micşora şi pe mine dacă Te-aş numi: *Tatăl meu!*

Tatăl nostru! Tu te îngrijeşti atât de mine, care sânt unul singur, dar mai vârtos de întreaga lume. Scopul tău este Împărăția Ta, iar nu un singur om. Iubirea de sine Îți strigă: *Tatăl meu!,* în timp ce dragostea Îți strigă: *Tatăl nostru!*

În numele tuturor oamenilor, care sânt frații mei, eu mă rog Ție: *Tatăl nostru!*

În numele tuturor făpturilor care mă împresoară şi cu care m'ai întrețesut, eu mă rog Ție: *Tatăl nostru!*

Eu mă rog Ție, Tată al cosmosului, pentru un singur lucru mă rog Ție: fie ca să răsară cât mai degrabă ziua cea mare când toți oamenii, vii şi morți, împreună cu îngerii şi cu stelele, cu cele însuflețite şi cu cele neînsuflețite, Te vor chema cu numele Tău cel adevărat: *Tatăl nostru!*

TATĂL NOSTRU
CARELE EŞTI ÎN CERURI,
SFINŢEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂŢIA TA, FACĂ-SE VOIA TA
PRECUM ÎN CER, ŞI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINŢĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ŞI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ŞI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOŞTRI,
ŞI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEŞTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂŢIA
ŞI PUTEREA ŞI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

Către ceruri ridicăm ochii noştri întotdeauna când Te chemăm şi spre pământ îi coborâm când ne amintim de păcatele noastre. Întotdeauna sântem în prăpastie din pricina slăbiciunilor noastre şi a păcatelor noastre. Tu eşti întotdeauna întru înălțime, precum se şi cuvine măririi Tale şi strălucirii Tale.

Tu eşti întotdeauna în cer când sântem nevrednici să Te primim, dar cu plăcere Te pogori la noi, în sălaşurile noastre pământeşti, când însetăm după Tine şi când deschidem Ție uşa noastră.

Dar şi de Te pogori la noi, totuşi rămâi în cer; în cer locuieşti, prin cer umbli şi cu cerul împreună Te apleci până în valea noastră.

Cerul este departe, foarte departe, pentru omul al cărui duh şi a cărui inimă sânt întoarse de la Tine sau care-şi bat joc când se pomeneşte numele Tău. Dar el este aproape, foarte aproape, pentru omul care ține întotdeauna deschisă uşa sufletului său şi aşteaptă să vii Tu, Cel mai drag dintre oaspeți.

Dacă ar fi să-l punem alături de Tine pe omul cel mai drept, Tu Te înalți mai presus de el ca cerurile mai presus de valea pământului, ca viața veşnică mai presus de împărăția morții.

Noi sântem dintr'un material stricăcios şi putrezitor: cum am putea să stăm la aceeaşi înălțime cu Tine, Tinerețe şi Putere Fără de moarte!

Tatăl nostru, Care întotdeauna eşti mai presus de noi, apleacă-Te până la noi şi ne ridică până la Tine. Ce altceva sântem, fără numai limbi alcătuite din țărână ca să laude slava Ta? Țărâna ar fi mută pe vecie şi n-ar putea rosti numele Tău fără noi, Doamne. Cum poate țărâna să Te cunoască dacă nu prin noi? Cum ai putea să faci minuni din țărâna moartă dacă nu prin noi?

O, Tatăl nostru!

TATĂL NOSTRU
CARELE EŞTI ÎN CERURI.
SFINŢEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂŢIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ŞI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINŢĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ŞI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ŞI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOŞTRI,
ŞI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEŞTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂŢIA
ŞI PUTEREA ŞI SLAVA, ÎN VECI. AMIN

Sfinţindu-Te, nu Te facem mai sfânt pe Tine, ci pe noi înşine ne sfinţim. Minunat este numele Tău! Oamenii se ceartă pe acest pământ pentru nume: al cărui nume este mai mare. Bine ar fi ca numele Tău să fie amintit în aceste certuri, căci toate limbile flecare ar amorţi şi toate marile nume omeneşti, împletite laolaltă, nu s-ar putea asemui cu numele Tău, Sfinte, Preasfinte!
Când oamenii vor să sfinţească numele Tău, roagă natura să îi ajute. Iau piatră şi lemn ca să facă biserici;

împodobesc altarele cu mărgăritare şi flori şi fac foc din plante, surorile lor, şi iau tămâie de la cedri, frații lor, şi sprijină glasurile lor prin glasul clopotului, şi cheamă vietățile în ajutor ca să sfințească numele Tău. Natura e curată ca stelele Tale şi nevinovată ca îngerii Tăi, Doamne. Îndură-Te de noi pentru curata şi nevinovata natură, care împreună cu noi sfințeşte numele Tău, Sfinte, Preasfinte.

Cum vom sfinți numele Tău?
Oare prin bucurie nevinovată?
Atunci îndură-te de noi, pentru pruncii noştri nevinovați.
Oare prin pătimire?
Atunci caută spre mormintele noastre.
Oare prin jertfelnicie?
Atunci adu-Ți aminte de ostenelile mamelor, Doamne!

Numele Tău este mai tare decât oțelul şi mai strălucitor decât lumina. Ferice de omul ce se nădăjduieşte întru Tine şi se luminează cu numele Tău. Nebunii zic: „Sântem înarmați cu oțel, cine ne poate sta împotrivă?" Iar Tu nimiceşti împărății cu gâze nevăzute!

Înfricoşat este numele Tău, Doamne! El străluceşte şi pârjoleşte precum un mare nor de foc. Nimic nu este sfânt sau înfricoşat, dacă nu-i legat de numele Tău. Dă-mi, Sfinte, dă-mi ca prieteni pe cei în ale căror piepturi este înscris numele Tău, iar de duşmani pe cei ce nu doresc să ştie nimic de Tine – fiindcă asemenea prieteni au să-mi rămână prieteni până la moarte, iar asemenea duşmani au să îngenuncheze în fața mea şi să se dea bătuți îndată ce o să se sfărâme oțelul lor.

Sfânt şi înfricoşat este numele Tău, Sfinte, Preasfinte! Fie ca să ne amintim de numele Tău în tot ceasul bucuriei noastre şi al istovirii noastre din această viață aşa cum ne amintim de el în ceasul morții, Tată Ceresc al nostru, Preasfântul nostru Tată!

TATĂL NOSTRU
CARELE EŞTI ÎN CERURI,
SFINŢEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂŢIA TA, FACĂ-SE VOIA TA
PRECUM ÎN CER, ŞI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINŢĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ŞI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ŞI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOŞTRI,
ŞI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEŞTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂŢIA
ŞI PUTEREA ŞI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

Să vie Împărăția Ta, Mare Împărate! Ne-am săturat de împărații care numai la arătare sânt mai mari decât ceilalți oameni, dar care zac în mormintele noastre deopotrivă cu cerşetorii şi cu robii.

Ne-am săturat de împărații care mai ieri şi-au trâmbițat puterea asupra țărilor şi popoarelor, iar astăzi se plâng că îi dor dinții!

Ne-am săturat de ei ca de nişte nori care aduc prepelițe în loc de ploaie. „Iată, acesta este om înțelept. Dă-i lui coroana!" striga mulțimea. Coroanei îi e totuna pe al cui cap stă. Însă Tu, Doamne, cunoşti înțelepciunea înțelepților şi domnia muritorilor. Vrei să-Ți repet ceea ce ştii deja? Vrei să Îți spun cum cel mai înțelept dintre noi a domnit asupra noastră de parcă ar fi fost prost bâtă?

„Iată, acesta este om puternic. Dă-i coroana!", strigă mulțimea iarăşi, în altă epocă şi generație. Şi aşa, coroana a călătorit tăcută de pe un cap pe altul, dar Tu, Atotputernice, ştii cât prețuieşte tăria sufletească a celor înalți şi domnia celor puternici. Tu ştii cu câtă slăbiciune au stăpânit puternicii împărățiile lor.

Acum am învățat prin pătimire că nu este alt împărat afară de Tine. Sufletul nostru înseteză de Împărăția Ta şi de domnia Ta. Rătăcind de colo-colo, oare n-am fost destul de defăimați şi de răniți, noi, urmaşii vii de pe mormintele micilor împărați şi împărății? Noi ne rugăm Ție acum să vii în ajutorul nostru.

Să vie Împărăția Ta la arătare – Împărăția Înțelepciunii, a Părinției şi a Puterii Tale! Fie ca acest pământ, care de mii de ani este câmp de luptă, să ajungă casă în care Tu să fii gazdă, iar noi – oaspeții Tăi. Vino, Împărate, tronul gol Te aşteaptă! Odată cu Tine va veni armonia, iar odată cu armonia – frumusețea. Ne-am săturat de alte împărății; de aceea Te şi aşteptăm acum, Mare Împărate, pe Tine şi Împărăția Ta!

TATĂL NOSTRU
CARELE EŞTI ÎN CERURI,
SFINŢEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂŢIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ŞI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINŢĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ŞI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ŞI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOŞTRI,
ŞI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEŞTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂŢIA
ŞI PUTEREA ŞI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

Cerul şi pământul sânt ţarinile Tale, Tată. Pe una dintre ţarini semeni stele şi îngeri, iar pe cealaltă – spini şi oameni. Stelele se mişcă potrivit voii Tale. Îngerii cântă la stele ca la nişte harfe, potrivit voii Tale. Dar omul întâlneşte alt om şi întreabă: „Ce este voia lui Dumnezeu?”

Până când n-are să ştie omul voia Ta? Până când se va înjosi înaintea spinilor de la picioarele sale? Tu l-ai făcut ca să fie deopotrivă cu îngerii şi cu stelele, dar, iată, şi spinii sânt mai presus de el.
Dar iată că omul, dacă vrea, poate să rostească numele Tău mai bine decât spinii, deopotrivă cu îngerii şi cu stelele. Tu, Dătătorule al duhului şi Dătătorule al voii, dă-i omului voia Ta.
Voia Ta este înțeleaptă şi limpede şi sfântă. Această voie mişcă cerurile: de ce n-ar mişca şi pământul, care față de cer e ca o picătură într'un ocean?
Voia Ta este înțeleaptă. Ascult povestea neamurilor trecute, privesc spre cer şi ştiu că stelele se mişcă aşa cum s-au mişcat mii de ani, întotdeauna după aceeaşi lege, şi că aduc vara şi iarna atunci când trebuie. Cu înțelepciune lucrând, Tu nu eşti niciodată ostenit, Tatăl nostru. Nici un lucru nebunesc nu-şi află loc vreodată în planul Tău. Tu eşti la fel de proaspăt în înțelepciune şi bunătate acum ca şi în cea dintâi zi a Facerii, iar mâine vei fi la fel ca astăzi. Voia Ta este sfântă, fiindcă e înțeleaptă şi proaspătă. Sfințenia este nedespărțită de Tine cum sântem noi nedespărțiți de aer. Tot ce nu este sfânt trebuie să suie la cer treptat, însă nimic nesfânt nu se pogoară vreodată din cer, de la tronul Tău, Tată.
Noi ne rugăm Ție, Sfinte Tată al nostru, să faci să răsară cât mai degrabă ziua când voia tuturor oamenilor va fi înțeleaptă, proaspătă şi sfântă ca voia Ta, şi când toate făpturile de pe pământ se vor mişca în împreună-glăsuire cu stelele de pe cer, şi când planeta noastră va cânta în cor cu toate minunatele Tale stele:
Doamne, învață-ne!
Dumnezeule, călăuzeşte-ne!
Tată, mântuieşte-ne!

TATĂL NOSTRU
CARELE EŞTI ÎN CERURI,
SFINȚEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂȚIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ŞI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINȚĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ŞI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ŞI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOŞTRI,
ŞI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEŞTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂȚIA
ŞI PUTEREA ŞI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

Cine dă trup, acela dă şi suflet, şi cine dă văzduh, acela dă şi pâine. Copiii Tăi, Dăruitorule Milostive, aşteaptă de la Tine toate cele de trebuință.

Cine va lumina fețele lor dimineața dacă nu Tu, cu lumina Ta? Cine va priveghea noaptea asupra răsuflării lor când dorm dacă nu Tu, Cel mai neobosit decât toți străjerii?

Unde am putea să semănăm pâinea de zi cu zi dacă nu în țarina Ta? Cu ce am putea să împrospătăm această țarină dacă nu cu roua Ta cea de dimineață? Cum i-am da viață dacă nu cu lumina Ta şi cu văzduhul Tău? Cum am putea să mâncăm pâinea dacă nu cu gura pe care ne-ai făcut-o Tu?

Cum am putea să ne bucurăm şi să Îți mulțumim că

sântem hrăniți, dacă nu prin duhul pe care l-ai suflat în noroiul lipsit de viață şi ai făcut din el minune, Tu, Cel mai minunat Artist?
Nu mă rog Ție pentru pâinea mea, ci pentru pâinea noastră. Ce folos dacă am pâine numai eu, când frații mei flămânzesc împrejurul meu? Ar fi mai bine şi mai drept dacă s'ar lua de la mine o asemenea pâine amară a iubirii de sine; mai bine să rabd de foame împreună cu frații mei. Nu poate fi voia Ta să-ți dea mulțumită un singur om, în timp ce sute Te blesteamă.
Tatăl nostru, dă-ne nouă pâinea noastră, ca să Te slăvim într'un glas şi să ne amintim cu bucurie de Tatăl nostru Cel ceresc. Astăzi ne rugăm pentru ziua de astăzi.
Ziua aceasta este mare: în ea s'au născut nenumărate făpturi noi. Nenumărate făpturi noi, care nu au fost ieri şi care mâine nu vor fi, se nasc astăzi sub aceeaşi lumină a soarelui, împreună cu noi umblă pe una dintre stelele tale şi cu noi dimpreună grăiesc Ție: pâinea noastră.
O, Mare Gazdă! Oaspeții Tăi sântem de dimineața până seara, la masa Ta şedem şi pâinea Ta aşteptăm. Nimeni afară de Tine n-are dreptul să zică: pâinea mea. Pâinea este a Ta.
Nimeni afară de Tine nu are drept asupra zilei de mâine şi asupra pâinii de mâine, ci numai Tu şi aceia dintre locuitorii pământului pe care îi pofteşti Tu.
Dacă e după voia Ta ca sfârşitul zilei de astăzi să fie linia despărțitoare dintre viața şi moartea mea, mă voi pleca în fața voii Tale sfinte.
Dacă e voia Ta ca mâine să fiu din nou tovarăş de călătorie al marelui soare şi oaspete la masa Ta, voi da din nou mulțumită Ție, precum o fac zi de zi.
Şi mă voi pleca în fața voii Tale iarăşi şi iarăşi, precum fac îngerii din cer, Dăruitorule al tuturor darurilor trupeşti şi duhovniceşti!

TATĂL NOSTRU
CARELE EŞTI ÎN CERURI,
SFINŢEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂŢIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ŞI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINŢĂ
DĂ NOUĂ ASTĂZI ŞI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ŞI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOŞTRI,
ŞI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEŞTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂŢIA
ŞI PUTEREA ŞI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

Mai uşor este pentru om să greşească faţă de legile Tale decât să le înţeleagă, Tată. Dar pentru Tine nu-i uşor să ne ierţi greşelile dacă noi nu-i iertăm pe cei care greşesc faţă de noi. Fiindcă Tu ai întemeiat lumea pe măsură şi pe rânduială. Cum ar putea echilibrul acesta să se păstreze în lume dacă ai avea o măsură pentru noi şi alta pentru aproapele nostru, sau dacă ne-ai da pâine în vreme ce noi dăm aproapelui nostru piatră, sau dacă ne-ai ierta păcatele în timp ce noi ne spânzurăm aproapele pentru greşelile sale? Cum s'ar păstra atunci măsura şi rânduiala în lume, Păstrătorule al legii, Tată?
Şi totuşi, Tu ne ierţi mai mult decât putem noi ierta fraţilor noştri. Noi spurcăm pământul în fiecare zi şi în fiecare noapte prin fărădelegile noastre, în timp ce Tu ne cercetezi în fiecare zi cu ochiul neîntunecat al soarelui Tău şi trimiţi în fiecare noapte iertarea Ta cea milostivă prin stele, luminoşii străjeri de la porţile curţii Tale, Împărătescule Tată al nostru!

Tu ne faci de ruşine în fiecare zi, Preamilostive: fiindcă atunci când aşteptăm pedeapsă, ne trimiţi milă; când aşteptăm tunetele Tale, ne trimiţi seară paşnică, şi când aşteptăm întuneric, ne trimiţi strălucirea soarelui.

Tu eşti întotdeauna mai presus de păcatele noastre şi întotdeauna eşti măreţ în răbdarea Ta cea tăcută.

Vai de nebunul care crede că Te tulbură cu vorbe hulitoare! El e ca un copil care aruncă supărat un grăunte de nisip în mare, ca să împingă întreaga mare din locul său. Dar marea doar încreţeşte pielea sa pe deasupra şi prin puterea sa uriaşă întărâtă în continuare neputinţa-i copilărească şi supărată.

Iată, toate păcatele noastre sânt de obşte şi sântem cu toţii răspunzători pentru păcatele tuturor. Drept aceea, nu se află pe pământ oameni cu totul drepţi, fiindcă toţi drepţii au de luat asupra lor unele păcate ale păcătoşilor. Greu e să fii om drept fără de prihană, fiindcă nu se află nici un drept care să nu poarte pe umerii săi măcar un păcătos. Dar fă-mă să înţeleg, Tată, cum se face că cu cât mai mult poartă pe umeri dreptul păcate ale păcătoşilor, cu atât este mai drept? Tatăl nostru ceresc, Care trimiţi pâine de dimineaţa până seara copiilor Tăi şi primeşti greşelile lor ca plată, uşurează povara Drept-slăvitorilor şi luminează întunericul păcătoşilor!

Pământul este plin de păcate, dar este plin şi de rugăciuni; el este plin de rugăciunile drepţilor şi de deznădejdea păcătoşilor. Oare nu este deznădejdea începutul rugăciunii?

Tu trebuie să fii biruitor în cele din urmă. Împărăţia Ta se va întemeia pe rugăciunile drepţilor. Voia Ta va ajunge lege pentru toţi oamenii, precum e deja lege pentru îngeri. Şi atunci, de ce ar întârzia Tatăl nostru să ierte păcatele muritorilor, dând astfel pildă de milostivire şi de iertare?

TATĂL NOSTRU
CARELE EŞTI ÎN CERURI,
SFINŢEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂŢIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ŞI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINŢĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ŞI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ŞI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOŞTRI,
ŞI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEŞTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂŢIA
ŞI PUTEREA ŞI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

Cât de puţin îi trebuie omului ca să-şi întoarcă faţa de la Tine înspre idoli!
El e împresurat de către ispite ca de un vifor, şi e neputincios ca spuma unui râu zbuciumat de munte.
Dacă-i bogat, îndată cugetă că este deopotrivă cu Tine, sau Te pune mai prejos de el, sau îşi împodobeşte casa cu icoanele Tale ca şi cu nişte obiecte decorative.
Dacă răul bate la uşa lui, cade în ispita de a se tocmi cu Tine sau de a Te lepăda cu totul.
Dacă îl chemi să se jertfească, se răzvrăteşte. Dacă-l trimiţi la moarte, tremură.
Dacă-l îmbii cu toate desfătările pământului, e în primejdie să-şi otrăvească şi să-şi omoare propriul suflet.
Dacă descoperi ochilor lui legile purtării Tale de grijă, el cârteşte: „Lumea e minunată şi în sine, şi fără Făcător."
Ne umple de nelinişte lumina Ta, Luminate Tată al nostru, ca pe nişte fluturi de noapte. Când ne chemi la

lumină, noi dăm fuga la întuneric; când sântem puşi în întuneric, căutăm lumină.
Înaintea noastră se află mreaja multor căi, însă ne temem să mergem până la capăt pe vreuna din ele, fiindcă la orice capăt ne aşteaptă şi ne momesc ispite.
Iar calea ce duce la Tine este tăiată de multe ispite şi de multe, multe prăpăstii. Înainte să vină ispita asupra noastră, pare că ne urmezi ca un nor luminos, dar când ispita vine, dispari. Noi ne agităm tulburaţi şi ne punem întrebarea chinuitoare: când ne-am înşelat, atunci când am crezut că eşti de faţă sau atunci când am crezut că lipseşti?
În toate ispitele noastre ne întrebăm: „Tu eşti Tatăl nostru?" Toate ispitele noastre ne aduc în minte aceeaşi întrebare pe care tot ce este în jurul nostru ne-o aduce în minte în fiecare zi şi în fiecare noapte:
Ce gândeşti despre Domnul?
Unde este El şi cine este El?
Eşti cu El sau eşti fără El?
Dă-mi putere, Tatăl şi Făcătorul meu, ca să pot în fiecare clipă, fie ea luminoasă ori întunecată, a vieţii mele, să răspund la fiecare ispită cu putinţă unul şi acelaşi lucru:
Domnul este Domnul. El e acolo unde sânt eu şi acolo unde nu sânt eu.
Eu tind întotdeauna pătimaşa mea inimă către Dânsul şi mâinile mele către sfintele Lui veşminte ca un copil către Tatăl său Cel iubit.
Cum aş putea trăi fără El? Asta ar însemna că pot să trăiesc în acelaşi timp şi fără mine însumi. Cum aş putea să fiu împotriva Lui? Asta ar însemna că sânt în acelaşi timp şi împotriva mea.
Fiul drept urmează tatălui său cu cinstire, pace şi bucurie.
Suflă însuflarea Ta în sufletul nostru, Tată, ca să fim fii drepţi ai Tăi.

TATĂL NOSTRU,
CARELE EŞTI ÎN CERURI.
SFINŢEASCĂ-SE NUMELE TĂU,
VIE ÎMPĂRĂŢIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ŞI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINŢĂ
DĂ NOUĂ ASTĂZI ŞI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ŞI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOŞTRI,
ŞI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEŞTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂŢIA
ŞI PUTEREA ŞI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

Cine ne va slobozi de rău dacă nu Tu, Tatăl nostru?
Cine va întinde mâinile către copiii ce se îneacă dacă nu tatăl lor?
Pe cine priveşte mai mult curăţenia şi frumuseţea casei dacă nu pe stăpânul ei?
Tu ne-ai chemat dintru nimic ca să fim ceva, dar noi legăm prieteşug cu răul şi astfel ne întoarcem în nimic.
Înfăşurăm în jurul inimii noastre şarpele de care ne temem cel mai mult.
Din toată puterea noastră strigăm împotriva întunericului, dar întunericul trăieşte în sufletele noastre: microbii întunericului şi microbii morţii.

Ne luptăm într'un glas cu răul, iar răul se strecoară pe tăcute în casa noastră; în timp ce noi strigăm, răul cucereşte poziţie după poziţie şi ajunge mai aproape de inima noastră.
Stai, Preaînalte Tată, stai între noi şi rău, şi vom înălţa inimile noastre, şi răul are să sece cum seacă sub arşiţa soarelui izvorul de lângă cale.
Tu eşti cu mult deasupra noastră şi nu simţi cum creşte răul, dar noi ne înăbuşim sub el. Iată, răul creşte în noi pe zi ce trece, sub ochii noştri, şi întinde îmbelşugatele sale roade în toate părţile.
Soarele ne spune „Bună dimineaţa!" zilnic şi ne pune întrebarea: ce avem să-I arătăm Marelui nostru Împărat? Şi noi Îi arătăm doar vechile roade stricate ale răului. Dumnezeule, oare nu e ţărâna cea nemişcată şi fără viaţă mai curată decât omul care se află în slujba răului?
Iată, ne-am zidit casele şi castelele prin văi şi gropi ale pământului. Ţie nu-Ţi va fi greu să porunceşti râurilor Tale să înece toate aceste văi şi toate aceste gropi, curăţând pământul de oameni şi de faptele lor cele rele.
Dar Tu eşti mai presus de mânia noastră şi de sfaturile noastre. Dacă ai asculta sfaturile omeneşti, ai fi nimicit lumea până la temelii şi Te-ai fi îngropat pe Tine Însuţi în ruine.
O, Cel mai înţelept dintre toţi taţii! Tu totdeauna zâmbeşti în frumuseţea şi nemurirea Ta cea dumnezeiască şi, iată, din zâmbetul Tău cresc stele! Întotdeauna preschimbi zâmbind răul nostru în bine şi altoieşti pomul binelui pe pomul răului, şi astfel vindeci cu răbdare Grădina Raiului cea lăsată în părăsire de către noi. Tu cu răbdare vindeci şi cu răbdare zideşti. Cu răbdare zideşti a Ta Împărăţie a binelui, Împăratul şi Tatăl nostru. Ne rugăm Ţie: slobozeşte-ne de rău şi umple-ne de bine, Tu, desăvârşită deşertare de rău şi umplere de bine.

TATĂL NOSTRU
CARELE EŞTI ÎN CERURI,
SFINŢEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂŢIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ŞI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINŢĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ŞI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ŞI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOŞTRI,
ŞI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEŞTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂŢIA
ŞI PUTEREA ŞI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

Stelele şi soarele sânt cetăţeni ai Împărăţiei Tale, Tată. Înscrie-ne şi pe noi în această oaste strălucitoare.

Planeta noastră este mică şi întunecată, dar este lucrul Tău, zidirea Ta şi însuflarea Ta. Cum poate să iasă din mâinile Tale ceva ce nu e mare? Totuşi, prin micimea şi întunecarea noastră, noi facem mic şi întunecat locul sălăşluirii noastre. Da, pământul este mic şi întunecat de câte ori îl socotim împărăţie a noastră şi când ne închipuim ca nişte nebuni că sântem împăraţi ai lui.

Iată, între noi sânt mulţi care au fost împăraţi pe pământ şi care acum, stând pe ruinele tronurilor lor, se miră şi întreabă: „Unde sânt împărăţiile noastre?”
Şi multe sânt împărăţiile care nu ştiu ce s'a întâmplat cu împăraţii lor. Fericit omul care priveşte prin nori şi şopteşte graiuri pe care le aud: „A Ta este Împărăţia!”

Ceea ce numim *împărăţia noastră pământească* e plin de viermi şi e trecător ca băşicile pe un râu adânc. O grămadă de ţărână pe aripile vântului! Numai Tu ai adevărata Împărăţie şi numai Împărăţia Ta are Împărat. Ia-ne de pe aripile vântului, Milostive Împărate, mântuieşte-ne de pe aripile vântului! Şi fă-ne cetăţeni ai veşnicei Tale Împărăţii, aproape de stelele şi de sorii Tăi, aproape de îngerii şi de arhanghelii Tăi, da, aproape de Tine,

Tatăl nostru!

TATĂL NOSTRU
CARELE EŞTI ÎN CERURI,
SFINŢEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂŢIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ŞI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINŢĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ŞI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ŞI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOŞTRI,
ŞI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEŞTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂŢIA
ŞI PUTEREA ŞI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

A Ta este puterea, fiindcă a Ta este Împărăţia. Aşa-numiţii împăraţi sânt neputincioşi. Singura lor putere împărătească stă în titlurile lor împărăteşti, ce sânt de fapt doar titlurile Tale. Ei rătăcesc prin ţărână, şi ţărâna merge unde vrea vântul. Sântem pribegi, umbre şi ţărână mişcătoare. Dar şi când rătăcim şi ne mişcăm, tot prin puterea Ta o facem. Prin puterea Ta fiinţăm şi prin puterea Ta vom viia. Dacă omul face binele, îl face cu puterea Ta, prin Tine; iar dacă face răul, îl face cu puterea Ta, însă prin sine. Tot ce se face, se face cu puterea Ta, folosită bine sau rău, întru înţelegere sau fără de înţelegere. Dacă omul foloseşte puterea Ta după voia Ta, Tată, atunci puterea Ta

este a Ta; iar dacă omul foloseşte puterea Ta după voia sa, atunci puterea Ta se cheamă a lui, şi este rea.
Eu zic, Doamne, că atunci când Tu faci ce vrei cu puterea Ta, ea este bună, însă când cerşetorii, care au împrumutat putere de la Tine, se trufesc făcând ce vor cu puterea Ta ca şi cum ar fi a lor, ea este rea. Şi astfel, există un singur stăpân, dar sânt şi oameni ce întrebuințează în chip samavolnic puterea Ta, da, întrebuințează părticele ale puterii Tale, pe care cu milostivire o dai cu împrumut de la masa Ta cea bogată acestor muritori săraci de pe pământ.
Caută spre noi, Puternicule Tată, caută spre noi şi nu te grăbi să trimiți puterea Ta țărânii pământeşti până ce nu va pregăti două odăi ca să Te încapă: bună-voirea şi smerenia – bună-voirea ca să întrebuințeze spre bine darul împrumutat de la Dumnezeu şi smerenia ca să-şi aducă aminte întotdeauna că toată puterea din lume este a Ta, Mare Dătătorul de putere.
A Ta este puterea sfântă şi înțeleaptă – dar când se află în mâinile noastre, puterea Ta este în primejdie să se spurce şi să ajungă ne-sfântă şi nebunească.
Tată, Care eşti în ceruri, ajută-ne să cunoaştem şi în fiecare zi să facem un singur lucru: să ştim că toată puterea este a Ta şi să întrebuințăm puterea Ta după voia Ta. Iată, sântem nefericiți, fiindcă am despărțit ceea ce-i de nedespărțit la Tine: am despărțit puterea de lumină, şi am despărțit puterea de dragoste, şi am despărțit puterea de credință, şi în cele din urmă – iar asta este pricina cea dintâi a căderii noastre – am despărțit puterea de smerenie. Tată, uneşte, rugămu-Te, ceea ce fiii Tăi nebuneşte au despărțit.
Ne rugăm Ție: ridică la cinstea cea dintâi puterea Ta, care a fost lăsată în părăsire şi necinstită: fiindcă, iată, oricum am fi, sântem copiii Tăi.

TATĂL NOSTRU
CARELE EŞTI ÎN CERURI,
SFINŢEASCĂ-SE NUMELE TĂU.
VIE ÎMPĂRĂŢIA TA, FACĂ-SE VOIA TA,
PRECUM ÎN CER, ŞI PRE PĂMÂNT.
PÂINEA NOASTRĂ, CEA SPRE FIINŢĂ,
DĂ NOUĂ ASTĂZI ŞI IARTĂ NOUĂ
DATORIILE NOASTRE,
PRECUM ŞI NOI IERTĂM
DATORNICILOR NOŞTRI,
ŞI NU DUCE PRE NOI ÎNTRU ISPITĂ,
CI NE IZBĂVEŞTE DE CEL VICLEAN.
CĂ A TA ESTE ÎMPĂRĂŢIA
ŞI PUTEREA ŞI SLAVA, ÎN VECI. AMIN.

A Ta e slava cea împreună-veşnică cu Tine, Tatăl nostru Împărătesc. Ea ţine de fiinţa Ta şi nu atârnă de noi. Nu este slavă din vorbe ca slava muritorilor, ci este din aceeaşi esenţă netrecătoare ca şi Tine. Da, ea este nedespărţită de Tine cum e lumina nedespărţită de soarele fierbinte. Cine a văzut centrul şi periferia slavei Tale? Cine a ajuns slăvit fără să atingă Slava Ta?
Slava Ta cea strălucitoare ne înconjoară din toate părţile şi ne priveşte în tăcere, parte zâmbind, parte mirându-se de frământările şi de cârtirea noastră omenească. Iar când tăcem, cineva ne şopteşte în taină: sânteţi copiii ai Tatălui slăvit.
O, cât este de dulce această slăvită şoaptă!

Ce am putea dori mai mult decât să fim copiii slavei Tale? Nu e aceasta îndeajuns? Fără îndoială, este îndeajuns pentru o viață adevărată. Dar, iată, oamenii vor să fie tați ai slavei. Iar acesta e începutul şi culmea nenorocirii lor. Ei nu se mulțumesc să fie copiii şi părtaşi ai slavei Tale, ei vor să fie tați şi purtători ai slavei Tale. Şi totuşi, Tu eşti singurul Tată şi singurul purtător a toată slava. Mulți sânt cei ce folosesc în chip rău slava Ta şi mulți sânt cei ce se amăgesc pe sine. Nimic nu e atât de primejdios ca slava în mâinile muritorilor.

Tu arăți slava Ta, iar oamenii se ceartă în jurul ei. Slava Ta este fapt, iar slava omenească este cuvânt.

Slava Ta zâmbeşte şi mângâie totdeauna, slava omenească despărțită de Tine înfricoşează şi ucide.

Slava Ta hrăneşte pe cei săraci şi îndrumă pe cei blânzi, slava omenească desparte de Tine. Ea este cea mai bună unealtă a satanei.

Ce caraghioşi sânt oamenii când încearcă să-şi facă slavă afară de Tine şi despărțiți de Tine! Fost-a un nebun care ura soarele şi încerca să afle un loc ferit de lumina soarelui, care să fie al lui. El a clădit o colibă întunecoasă şi n'a făcut ferestre, şi a intrat în ea, şi stătea în beznă, şi se bucura că s'a izbăvit de marele izvor al luminii. Astfel de nebun şi astfel de cetățean al întunericului este cel ce se străduie să-şi facă slavă afară de Tine şi despărțit de Tine, Nemuritorule Izvor al Slavei!

Nu există slavă omenească, la fel cum nu există putere omenească. A Ta este puterea şi a Ta este slava, Tatăl nostru. Dacă nu le împrumutăm de la Tine, nu le avem, şi ne ofilim ca frunzişul uscat despărțit de pom şi împrăştiat după bunul plac al vântului.

Să fim mulțumiți, ca să ne numim copii ai Tăi. Nu este cinste mai mare în cer sau pe pământ decât aceasta.

Ia de la noi împărățiile noastre, puterea noastră şi slava

noastră. Tot ce am numit vreodată *al nostru* zace în ruine. Ia de la noi ce era al Tău dintru început. Întreaga noastră istorie a fost o străduință nebunească de a făuri împărăția noastră, puterea noastră şi slava noastră. Încheie grabnic vechea noastră istorie, unde ne-am luptat să ajungem stăpâni în casa Ta, şi deschide o istorie nouă, unde ne vom trudi să ajungem slugi în casa care este a Ta. Iată, mai bun şi mai slăvit lucru este a fi slugă în Împărăția Ta decât a fi cel mai mare dintre împărați în împărăția noastră.

Drept aceea, fă-ne, Tată, slugi ale Împărăției Tale, puterii Tale şi slavei Tale, în neam şi în neam şi în toți vecii. Amin!

Colecția
SFÂNTUL
NICOLAE VELIMIROVICI

Sfântul Nicolae Velimirovici
Episcopul Ohridei și Jicei
TÂLCUIRE LA TATĂL NOSTRU

Traducerea a fost făcută după originalul în limba Sârbă/ Свети Владика Николај, Изабрана дела у 10 књига - књига бр. 6, Глас Цркве, Ваљево, 1996
Traducător/ Adrian Tănăsescu -Vlas
Ediție îngrijită/ Ionuț şi Sladjana Gurgu

Redactor/ Radu Hagiu
Concept grafic/ Atelieruldegrafică.ro
Tehnoredactare/ Maria Marin
Tipar/ Accent Print - Suceava

Editura Predania/
CP 67, OP 13 București
www.predania.ro

Distribuție/ Balkan Press
0747.499.930